

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність 6.053 Психологія

(код і назва спеціальності)

кваліфікація бакалавр з психології

Харків 2016

Робоча програма ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “ 27 ” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

“ 27 ” серпня 2016 року

_____ (Большакова А.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> <small>(шифр і назва)</small>	Обов'язкова
	<u>6.053 Психологія</u> <small>(шифр і назва)</small>	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.053 Психологія</u>	Рік підготовки: 1й
Змістових модулів – 2		Семестр
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		2-й
Загальна кількість годин – 165		Лекції 40 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,9		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр
		Семнарські –
		Самостійна робота 97 год.
		Індивідуальні завдання: Вид контролю: іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 68/97

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Психологія особистості» – навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень психологічної науки посилює теоретичну та практичну професійну підготовку бакалаврів з психології, що мають володіти практичними засобами психології

Мета: ознайомлення студентів з теоретичними засадами, методологією, технологіями та сучасною проблематикою психологічної практики.

Завдання:

1. Надати відомості щодо предмету, специфіки, методів, основних шкіл та напрямків психології особистості як базової психологічної дисципліни.
2. Розширити уявлення студентів про сучасний стан та актуальні проблеми цього напрямку психологічної науки.
3. Надати відомості щодо функцій та завдань практичної психології;
4. Ознайомлення з основними напрямками діяльності практичного психолога;
5. Ознайомлення з основними сферами діяльності практичних психологів;
6. Засвоєння вимог до особистості та професійної компетентності практичного психолога.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none">• володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень;• володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану;• відбору та застосування психодіагностичних методик;• розробки та реалізації типових програм, спрямованих на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному розвитку людини, а також негативного впливу професійних ризиків в різних видах діяльності;	<ul style="list-style-type: none">• здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних законів психічної діяльності людини, що визначаються у загальній, віковій, соціальній, юридичній, політичній, клінічній психології, етнопсихології;• здатність враховувати вікові, гендерні, соціально-економічні, релігійні, культурні та інші відмінності при вирішенні завдань у професійній та соціальній діяльності;• здатність обирати, використовувати, модифікувати та адаптувати існуючі і створювати нові методики науково-дослідної та психодіагностичної діяльності з використанням методів математичної статистики та інформаційних технологій;• виконувати приписи лікаря-

<ul style="list-style-type: none"> • проведення роботи з кадровим складом різного типу організацій з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації; 	<p>психіатра щодо здійснення патопсихологічного обстеження та надання психологічної допомоги у процесі діагностики та терапії психічних захворювань;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснювати діагностику та експертизу психологічних властивостей і станів, особливостей розвитку різних сфер особистості та особливостей груп.
---	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- філософсько-методологічні та теоретичні засади і принципи практичної психології;
- психологічні основи та завдання практичної психології;
- історію становлення та розвитку психологічної практики;
- психологічну проблематику в основних сферах практичної роботи;
- основи організації роботи практичного психолога;
- професійно важливі риси та професійного важливі якості практичного психолога.

вміти:

- володіти навичками психодіагностичної та психокорекційної роботи різними категоріями громадян;
- надання консультативних послуг фізичним особам, установам та організаціям;
- психологічного супроводу діяльності спеціалістів різних організацій усіх форм власності, а також установ та підрозділів органів державної влади та управління;
- використання адекватних процедур та технік практичної діяльності.
- оцінки власної ефективності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи психологічної практики.

Тема 1. Функції та завдання практичної психології.

Тема 2. Теоретичні основи психологічної практики.

Тема 3. Практичний психолог як суб'єкт професійної діяльності.

Тема 4. Психологічна практика як система психологічної допомоги.

Тема 5. Основні напрямки діяльності практичного психолога.

Змістовий модуль 2. Напрямки практично-психологічної діяльності.

Тема 6. Психодіагностична робота з різними категоріями громадян.

Тема 7. Психокорекція як напрямок практичної психології.

Тема 8. Психологічний супровід діяльності організацій.

Тема 9. Консультативна та психотерапевтична практика.

Тема 10. Психологічна експертиза в різних галузях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усьо -го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Основи психологічної практики.						
Функції та завдання практичної психології.	11	4				7
Теоретичні основи психологічної практики.	18	4	4			10
Практичний психолог як суб'єкт професійної діяльності.	18	4	4			10
Психологічна практика як система психологічної допомоги.	18	4	4			10
Основні напрямки діяльності практичного психолога.	18	4	4			10
Разом за змістовим модулем 1	83	20	16			47
Змістовий модуль 2. Напрямки практично-психологічної діяльності.						
Психодіагностична робота з різними категоріями громадян.	18	4	4			10
Психокорекція як напрямок практичної психології.	18	4	4			10
Психологічний супровід діяльності організацій.	18	4	4			10
Консультативна та психотерапевтична практика.	14	4				10
Психологічна експертиза в різних галузях.	14	4				10
Разом за змістовим модулем 2	82	20	12			50
Усього годин	165	40	28			97

5. Теми семінарських занять.

Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ п/п	Зміст семінарських занять	К-сть годин
1.	Практична психологія як наукова галузь і сфера практичної допомоги	2
2.	Методологія та філософія практичної психології.	2
3.	Різні підходи до психологічної практики в соціальній роботі.	2
4.	Фундаментальні і практичні знання про структуру, процеси та закономірності функціонування психіки в соціальній роботі	4
5.	Психологічне забезпечення сімейного консультування	4
6.	Психологічний аналіз змісту, процесів і результатів професійної діяльності	4
7.	Психологічна профілактика станів, ситуацій та поведінки ризику	4
8.	Практична психологічна робота з незахищеними верствами населення	4
9	Професійні вимоги до особистості практичного психолога в системі соціальної роботи	2
10	Професійна культура психологічної практики соціальної роботи	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення наукової літератури та конспектування першоджерел до тем 1-10.	35
2	Виконання самостійної практичної роботи і написання контрольної роботи.	19
3	Підготовка до підсумкового семестрового контролю за темами 1-10.	33
	Разом	97

9. Індивідуальні завдання

1. Практична психологія та система соціальної роботи: поняття, структура, сучасні напрямки і тенденції розвитку.
2. Функції соціальної роботи: соціальна допомога, соціальна корекція, соціальна реабілітація, соціальна терапія.

3. Питання та проблеми взаємодії практичного психолога з представниками суміжних професій, які працюють в соціальній сфері.
4. Психодинамічний підхід у психосоціальній теорії та практиці.
5. Поведінковий та діяльнісний підходи у практичній психології.
6. Екзистенційно-гуманістичний підхід у психосоціальній теорії та практиці.
7. Сучасні напрямки та теоретичні концепції практичної психології.
8. Проблема визначення методологічних засад практичної психології.
9. Психологічний зміст соціальної діяльності: формування соціальних потреб, мотивів, прийомів спілкування, сприйняття людини та групи, створення сприятливих умов життєдіяльності людей.

10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;
- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений екзамен. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	100
10	10	10	10	15	15	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік вида ння	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіан т	Код
1	2	3	5	6	7
1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ					
1	Основи психологічного консультування : Опорний конспект лекцій до курсу до курсу для студ. 4курсу напряму «Соціальна педагогіка» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»		50	+	
2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	

2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	
3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		
4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

14. Рекомендована література Базова

1. Абрамова Г. С. Введение в практическую психологию. – Екатеринбург: Деловая книга, 2001.
2. Абрамова Г. С. Практическая психология. — М., 2000. — 512 с.
3. Айви А. Е., Айви М. Б., Саймж-Даунинг Л. Психологическое консультирование и психотерапия. — М., 2000. — 487 с.
4. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. – СПб.: Питер, 2001. – 272 с.
5. Анастаси А. Дифференциальная психология. Индивидуальные и групповые различия в поведении: Пер. с англ. – М.: ЭКСМО-Пресс, 2001. – 752 с.
6. Батаршев А. Б. Тестирование: Основной инструментальный практического психолога. - М., 2001. - 240 с
7. Болотова А. К., Макарова И. В. Прикладная психология: Учебник для вузов. — М, 2001. - 383 с.
8. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості. – Харків: Фоліо, 1996.
9. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика (психодиагностический инструментальный и его применение в условиях социальных служб) / Л.Ф. Бурлачук, Е.П. Савченко. - К.: А.Л.Д., 1995. – 100 с.
10. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности. – К.: Здоров'я, 2001.
11. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь – справочник по психодиагностике. – 2-е изд., доп. и перераб.- СПб.: Питер, 2001. – 528 с.
12. Доэл М., Шадлоу С. Практика социальной работы. — М., 1995.
13. Золотарева Т. Ф., Миншалиева М. Р. Социально-психологическая помощь в центрах социального обслуживания. — М., 2000. —136с.
14. Иващенко А. В. Теории личности в зарубежной психологии: Учеб. пособ. / А.В. Иващенко, Ж.П. Семинегга. – М.: Изд-во МНЭПУ, 2001. – 120 с.

15. Козубовська А. В., Керецман В. Ю. Товканець Г. В. Роль і функції соціально-психологічної служби в роботі з сім'єю. — Ужгород., 1998. — 173 с.
16. Мадди С. Р. Теории личности: сравнительный анализ: Пер. с англ. — СПб.: Речь, 2002. — 539 с.
17. Основи практичної психології: Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н
19. Практическая психология / Под ред. М.К. Тутушкиной. - 3-е изд., перераб., доп. — СПб.: Изд-во «Дидактика Плюс», 2000. — 336 с.
20. Практическая психология образования: Учебное пособие 4-е издание / Под ред. И.В. Дубровиной — СПб.: Питер, 2004. — 592 с.
21. Практична психологія та психодіагностика: посібник для лабораторних занять / Укл. Карагодіна О.Г., Шинкаренко О.Д. — К., 2002. — 123с.
22. Пряжников Н. С., Пряжникова Е. Ю. Психология труда и человеческого достоинства: Учеб. Пособие для студ. высш. учебн. заведений. М.: Изд. центр «Академия», 2001. — 480 с.
23. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2002. — 255 с.
24. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. — К.: Рута, 2001.- 320 с.
25. Фирсов М. В., Шапиро Б. Ю. Психология социальной работы: Содержание и методы психосоциальной практики. — М., 2002. — 192с.

Додаткова

1. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии. — М.: Фонд “За экономическую грамотность”, 1995.
2. Аклаев А. Р. Этнополитическая конфликтология: Анализ и менеджмент. Учебное пособие. — М.: Дело, 2005. — 472 с.
3. Алешина Ю. Е. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. - М., 1994.
4. Андриенко Е. В. Социальная психология. / Под ред. В. А. Сластенина. — М., 2000. - 264 с.
5. Батаршев А. В. Психология индивидуальных различий: От темперамента к характеру и технологии личности. — М., 2001. — 256 с.
6. Бейли Алиса. Эзотерическая психология: Трактат о Семи Лучах. — М.: Двойная звезда, 1994.
7. Белинская Е. П., Тихомандрицкая О. А. Социальная психология личности. — М., 2001. - 301с.
8. Берн Э. Игры, в которые играют люди: Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры: Психология человеческой судьбы. — СПб.: Лениздат, 1992.
9. Браун Дж., Кристинсен Д. Теория и практика семейной психотерапии — СПб.: Питер, 2001. — 352 с.
10. Бреева Е. Б. Программа социальной работы с многодетными семьями. — М., 1992.

11. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учебное пособие. – №-е изд., перераб. и доп. – М.: Издат-во «Ось-89», 2005. – 256 с.
12. Введение в музыкотерапию / Г.-Г. Декер-Фойгт. – СПб.: Питер, 2003. – 208 с.
13. Анастаси А. Психологическое тестирование. — М., 1982. — Т. 1—2.
14. Введение в психодиагностику. / Под ред. К. М Гуревича, Е. М. Борисовой. — М., 1997.
15. Грачев Л. К. Программа с
16. Гроф С. Психология будущего: Уроки современных исследований сознания / Пер. с англ. С. Офертаса. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2001. – 476 с.
17. Гуманистическая и трансперсональная психология: Хрестоматия / Сост. К.В. Сельченко. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – 592 с. – (Библиотека практической психологии).
18. Гурко Т. А. Программа социальной работы с неполными семьями. — М., 1992.
19. Демьянов Ю. Г. Основы психопрофилактики и психотерапии. — СПб., 1999 — 224 с.
20. Дружинин В. Н. Диагностика общих способностей. — М., 1996.
21. Емельянов Е. Н., Поварницына С. Е. Психология бизнеса. – М.: АРМАДА, 1998.
22. Елизаров А.И. Основы индивидуального и семейного психологического консультирования: Учебное пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: «Ось-89», 2005. – 352 с.
23. Забродин Ю. М. Психология личности и управление человеческими ресурсами. — М., 2002. - 360 с.
24. Зайцева З. Г. Неблагополучна сім'я та вплив на формування особистості дитини. / Соціальна підтримка молодій сім'ї. — К., 1994.
25. Какабадзе В.Л. Теоретические проблемы глубинной психологии. – Тбилиси, 1982.
26. Калина Н. Ф. Основы психотерапии. – К.: Рефл-бук, Ваклер, 1997.
27. Китаев-Смык Л.А. Психология и концепция стресса. // Хрестоматия по психологии: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов / Под ред. А.В. Петровского. — М., 1987.
28. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – К.: Ніка-Центр, 2007. – 580 с.
29. Кравець В. П. Психологія сімейного життя.: В 2-х частинах. — Тернопіль. — 1995.
30. Кризисный центр для женщин: опыт создания и работы. — М., 1998. — 245 с.
31. Кроуфорд Ш. Профессиональная работа в Windows 98. — СПб., 1999. — 448 с.
32. Крысько В. Г. Введение в социальную психологию. Учебное пособие. — М., 2000. — 196 с.
33. Куликов Л. В. Психогигиена личности. Вопросы психической устойчивости и психопрофилактики: Учебное пособие. – СПб: Питер, 2004.
34. Куликов Л. В. Психологические механизмы манипулирования сознанием в деструктивных культах // Анти-Саентология. Критика доктринальных основ

- и технологий хаббартизма / Ред.-сост. А. А. Скородумов, А.Н. Швечиков. – СПб.: Изд-во СПбГМТУ, 1999.
35. Кэмпбелл Д. Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях. – СПб, 1996.
36. Лебон Г. Психология народов и масс. – СПб, 1995.
37. Лейбин В.М. Словарь – справочник по психоанализу. – СПб.: Питер, 2001. – 688 с.
38. Лекции по технологии социальной работы: В 3-х частях. / Под ред. Е. И. Холостовой. - М., 1998.
39. Леннеер-Аксельсон Б., Тюпефорс И. Психосоциальная помощь населению. — М., 1998. - 232 с.
40. Леонгард К. Акцентуированные личности. – Киев: Вища школа, 1981. .
41. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации характера у подростков. – М.: Мед., 1983.
42. Мельников В. М., Ямпольский Л. Т. Введение в экспериментальную психологию личности. — М., 1986.
43. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология. – М. 2002.
44. Менжулин В.И. Расколдовывая Юнга: от апологетики к критике. – К.: Сфера, 2002. – 207 с.
45. Миллер М. Использование Windows 98. — СПб., 1998. — 336 с.
46. Моховиков А. Н. Телефонное консультирование. — К., 1994. — 191 с.
47. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. — М., 2001. — 256 с.
48. Навайтис Г. Семья в психологической консультации. — М., 1999. — 224 с.
49. Непомнящая Н.И. Психодиагностика личности: Теория и практика: Учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: ВЛАДОС, 2001. – 192 с.
50. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. / Под ред. Е.С. Полат. - М., 2000. - 272 с.
51. Носс И.Н Введение в технологию психодиагностики. — М.: Изд-во Института Психотерапии, М.: Издательство Института психотерапии, 2003. — 251 с.
52. Обозов Н. Н. Типы личности, темперамент и характер. – СПб, 1995.
53. Овчарова Р. В. Технологии практического психолога образования. — М., 2000. — 448 с.
54. Овчарова Р.В. Справочная книга социального педагога. — М.,2001. — 480 с.
55. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян; под ред. В.С. Магуна – М.: Аспект пресс, 2001. – 607 с.
56. Политическая психология. / Под ред. А. А. Деркача, В. И. Жукова, Л. Г. Лаптева. — М., Екатеринбург. — 2001. — 858 с.
57. Потеряхин А. Л. Психология управления. Основы межличностного общения. — К., 1999. - 384с.
58. Предупреждение подростковой и юношеской наркомании / Под ред. С.В. Березина, К.С. Лисецкого. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2003. – 256 с.

59. Про розвиток центрів соціальних служб для молоді. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2001 року. - №1291 // Урядовий кур'єр. - №184. 10.10.2001 рік.
60. Программа курса Психосоциальная работа с населением. — М., 1998. — 13 с.
61. Проективная психология / Пер. с англ. — М.: Апрель Пресс, Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. — 456 с.
62. Психологическая диагностика / Под ред. К.М. Гуревича, Е.М. Борисовой. — М., 2000. - 304 с.
63. Психология здоровья: Учебник для вузов. / Под ред. Г. С. Никифорова. — СПб.: Питер, 2003.
64. Психология личности: Тесты, опросники, методики / Сост.: Н. В. Киршева, Н. В. Рябчикова. — М.: Геликон, 1995.
65. Психолого-педагогічна робота з «дітьми вулиці». — К., 2000.
66. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. Б.Д. Карвасарского. — СПб.: Питер, 2002. — 1024 с.
67. Раскин В. Н. Социально-психологический тренинг в подготовке социальных работников// Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы. — №2. — 1993. - С. 3-9.
68. Реабилитационные центры для детей с ограниченными возможностями: Опыт и проблемы. — М., 1997.
69. Реабилитация детей-инвалидов. — М., 2001. — 522 с.
70. Рогов Е. И. Психология общения. — М., 2001. — 336 с.
71. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека. — М.: Прогресс — Универс, 1994.
72. Романова Е.С. Графические методы в практической психологии. — СПб.: Речь, 2001. — 416 с.
73. Романова Е.С. Графические методы в практической психологии. — СПб.: Речь, 2001. — 416с.
74. Рунион Р. Справочник по непараметрической статистике. — М., 1982.
75. Самосознание и защитные механизмы личности. Хрестоматия. — Самара: Изд. Дом «БАХРАХ – М», 2000. — 234 с.
76. Сатир В. Психотерапия семьи. — «Речь», СПб., 2000.
77. Светлов В. А. Конфликт: модели, решения, менеджмент. — СПб.: Питер, 2005. — 540 с.
78. Селье Ганс Стресс без дистресса. — М., 1982. — 127 с.
79. Сирота Н.А., Ялтонський В.М., Хажиліна І.І., Видермап Н.С. — Профилактика наркомании у подростков: от теории к практике. — М., 2001 — 216 с.
80. Ситников А. П. Современные прикладные психотехники: процесс и язык коммуникации. — М., 1992.
81. Словарь-справочник по социальной работе. — М., 1997. — 424 с.
82. Собчик Л.Н. Стандартизованный многофакторный метод исследования личности СМЛЛ. — СПб.: Речь, 2000. — 219 с.
83. Собчик Л. Н. Введение в психологию индивидуальности. Теория и практика психодиагностики. — М., 1998. — 512 с.

84. Содержание и организация деятельности территориальных центров социальной помощи семье и детям. — М., 1997. — 121с.
85. Сонин В.А. Классики мировой психологии: Биографический энциклопедический словарь / В.А. Сонин, Л.М. Шлионский. — СПб., 2001. — 288 с.
86. Социальная психология. / Под ред. А. Н. Сухова, А. А. Деркача. — М., 2001. — 600 с.
87. Социальная работа с пожилыми. — М., 1997.
88. Социальная работа: Словарь-справочник. — М., 1998. — 480 с.
89. Социально-бытовая и трудовая реабилитация инвалидов. — М., 1997. — 180 с.
90. Соціальна робота з молодю сім'єю. Збірник теоретичних матеріалів для працівників соціальної служби для молоді — К., 1995.
91. Справочное пособие по социальной работе. — М., 1997. — 168 с.
92. Суходольський Г. В. Основы математической статистики для психологов.
93. Теория и методика социальной работы. / Под ред. В. И. Жукова. — М., 1994.
94. Теория и практика социальной работы: Методические материалы. — М., 1997.
95. Теория личности / К. Холл, Г. Линдсей; Пер. с англ. И.Б. Гриншпун. — М.: ЭКСМО-Пресс, 2000. — 592 с.
96. Фанти С. Микropsихоанализ. — М., 1995.
97. Фирсов М. В., Студенова Е. Г. Теория социальной работы. — М., 2000. — 432 с.
98. Флоренская Т.А. Диалог в практической психологии: Наука о душе. — М.: ВЛАДОС, 2001. — 208 с.
99. Формы и методы работы с детьми и родителями центров социальной помощи семье. - М. 1999.
100. Франкл В. Человек в поисках смысла. — М.: Прогресс, 1990.
101. Фрейд А. Психопатологии детства. - М.: Издательский дом NOTA BENE, 2000. — 222 с.
102. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. — М.: Наука, 1989.
103. Фрейд З. Остроумие и его отношение к бессознательному. — СПб.: — М., 1997.
104. Фрейд З. Очерки по психологии сексуальности: Пер. с нем. / Худож. оформ. И.В. Осипов.- Харьков: Фолио, 2000. — 381 с.
105. Фридман Л. М., Кулагина И. Ю. Психологический справочник учителя. — М., 1991. - 288 с.
106. Фромм Э. Гуманистический психоанализ / Сост. и ред. В.М. Лейбина. — СПб.: Питер, 2002. — 544 с.
107. Холман А. М. Методы оценки семьи. Инструментарий для понимания и интервенций. — Запорожье, 2000. — 104 с.
108. Хорни К. Самоанализ: Психология женщины. Новые пути в психоанализе. — СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2000. — 512 с.
109. Хухлаева О. В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции. — М., 2001. — 208 с.
110. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. — СПб.: Питер, 2002. — 608 с.

111. Черепанова Е. М. Саморегуляция и самопомощь при работе в экстремальных условиях. - М., 1995.
112. Шнейдер Л. Б. Психология семейных отношений. — М., 2000. — 512 с.
113. Шорохова О. А. Жизненные ловушки зависимости и созависимости. – СПб., 2002.
114. Энциклопедия социальной работы. В 3-х томах. — М., 1994.
115. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис. – М.: Прогресс, 1996.
116. Юнг К. Психологические типы. – М.: Прогресс – Универс, 1995.
117. Юнг К. Структура психики и процесс индивидуации. – М.: Наука, 1996.

15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
2. Наукова періодика України <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>
4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>
5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml
6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>
7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>
8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию. http://www.koob.ru/practic_psychology/
9. Электронные психологические словари по психологии. (<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)
10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам <http://evolkov.net/cults/>